

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ...ΑΛΛΑ ΠΩΣ;

Μαθητές: Βάκκα Ν., Γκούβελου Θ., Ήλη Α., Κολόκα Μ., Μποζίδη Μ., Παγώνη Μ., Παππά Α., Παππάς Ν., Πράσσου Τ., Σουβατζόγλου Ρ., Υπεύθυνη Εκπαιδευτικός: Παντελή Ο., ΠΕ78
1^ο Γυμνάσιο Ιωαννίνων, 45444 Ιωάννινα, E-mail: mail@1gym-ioann.ioa.sch.gr

ΣΚΟΠΟΣ

Στην παρούσα εργασία επιχειρείται η ανάδειξη της σημασίας της σύνδεσης δικαιωμάτων-υποχρεώσεων και της σημασίας των υποχρεώσεων του κράτους και των θεσμών, αλλά και των ηθικών υποχρεώσεων των πολιτών. Επίσης επιχειρείται να αναδειχθεί η εκτίμηση της σημαντικότητας των δικαιωμάτων ώστε να διεκδικούνται, αλλά να γίνονται και σεβαστά.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις μας είναι συνδεδεμένα με την κατοχύρωση του δημοκρατικού πολιτεύματος. Γι' αυτό είναι σημαντικό να γνωρίζουμε όλοι τα δικαιώματά μας. Η αγνοία τους ευνοεί τις προκαταλήψεις και τις διακρίσεις και κατά συνέπεια την καταπάτηση των αρχών της δημοκρατίας. Είναι επίσης σημαντικό το να κατανοούμε την υποχρέωσή μας ως μελών της κοινωνίας, να ασκούμε αυτά τα δικαιώματα με σεβασμό και αλληλεγγύη για τα δικαιώματα όλων των άλλων μελών του κοινωνικού συνόλου.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Τα ανθρώπινα δικαιώματα, αφενός, αφορούν στην ανάπτυξη των ανθρωπίνων όντων, δηλαδή, πώς μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους σε σχέση με τους συμπολίτες τους. Από την άλλη, τα ανθρώπινα δικαιώματα καθορίζουν τις υποχρεώσεις του κράτους προς τους πολίτες. Στα σημαντικά έγγραφα για τα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβάνονται η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Παραδοσιακά, τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν χωριστεί σε κατηγορίες – ατομικά, πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά. Αυτές οι κατηγορίες συνδέονται με τα στάδια ανάπτυξης στην ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα να θεωρούνται "πρώτης γενιάς", τα οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα ως "δεύτερη γενιάς" και τα πολιτιστικά ή δικαιώματα ανάπτυξης ως "τρίτης γενιάς". Με επιφύλαξη για την αξία κατηγοριοποίησης των δικαιωμάτων, η EDC/HRE επιδιώκει την κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δίνει την ίδια έμφαση σε όλες τις κατηγορίες: ατομικά, πολιτικά, κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά. Έτσι, η EDC/HRE προσπαθεί να εξισορροπήσει την τάση του παρελθόντος να θεωρούνται κάποια δικαιώματα σημαντικότερα από κάποια άλλα.

Ο υποσιτισμός μαστίζει τον τρίτο κόσμο

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΙΣΜΟΣ

«Ο δικαιοκρατισμός δεν είναι ο σεβασμός των δικαιωμάτων καθαυτός (μιας και αυτό είναι σχεδόν κοινός τόπος με εξαίρεση τα φασιστικά πιστεύω), αλλά η αφελής ως και επικίνδυνη ιδεολογία των υπερασπιστών των δικαιωμάτων. Η ιδεολογία που θαμπωμένη από τη λάμψη της υπεράσπισης των δικαιωμάτων, δεν βλέπει ή κάνει πως δεν βλέπει κρισιμότερα πολιτικά επίδικα: την πολιτική σταθερότητα ενός κράτους, την επιβουλή άλλων κρατών, τις ιμπεριαλιστικές βλέψεις, την εργαλειοποίηση των δικαιωμάτων και πάει λέγοντας..... Ακόμη κι αν ο δικαιοκρατισμός έχει προβλήματα, ο «αντι-δικαιοκρατισμός» είναι μόνο πρόβλημα».

Δημήτρης Χριστόπουλος: Καθηγητής Πολιτειολογίας στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου και Κοσμήτορας της Σχολής Πολιτικών Επιστημών από το 2021.

Γιατί όλοι όταν δηλώνουν υπέρ των δικαιωμάτων εννοούν τα ιδιαίτερα δικαιώματα της ομάδας ή της παρέας και όχι τα δικαιώματα των άλλων – ακόμα και των εχθρών τους; Νοούνται «μερικά» δικαιώματα ή κατά περίπτωση; Γιατί με βάση ολοκληρωτικές αντιλήψεις, εμπρηστικές δηλώσεις, φανατισμούς μαχητών της «απόλυτης αλήθειας» θυσιάζονται τα νόμιμα δικαιώματα του συνόλου στον βωμό της υπερπροστασίας κάποιων αμαρτωλών δεδομένων των «δικών μας» παιδιών; Ταυτίζονται τα όρια του δικαιοκρατισμού με κάποιου είδους αυτονομία των δικαιωματούχων από το υπόλοιπο κοινωνικο-πολιτισμικό και αξιακό κελυφικό; **Γιάννης Πανούσης: Καθηγητής πανεπιστημίου στον κλάδο της εγκληματολογίας και πολιτικός**

«Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση, και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφότητας»*

*Άρθρο 1ο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του ΟΗΕ

Πείνα

ΔΥΟ ΑΙΩΝΕΣ ΚΑΙ ΤΡΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ ΕΝΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ

«Το ηθικόν σύνορον της ελευθερίας είναι τούτον το ρητόν: Μην κάμεις εις τον άλλον εκείνο όπου δεν θέλεις να σου κάμει».

Σύνταγμα του Ρήγα 1797

«Το άτομο έχει υποχρεώσεις προς την κοινότητα, μέσα στην οποία μόνο είναι δυνατή η ελεύθερη και πλήρης ανάπτυξη της προσωπικότητάς του».

Άρθρο 29 Οικουμενικής Διακήρυξης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου 1948

«Το κράτος δικαιούται να αξιώνει από όλους τους πολίτες την εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής ευθύνης και εθνικής αλληλεγγύης».

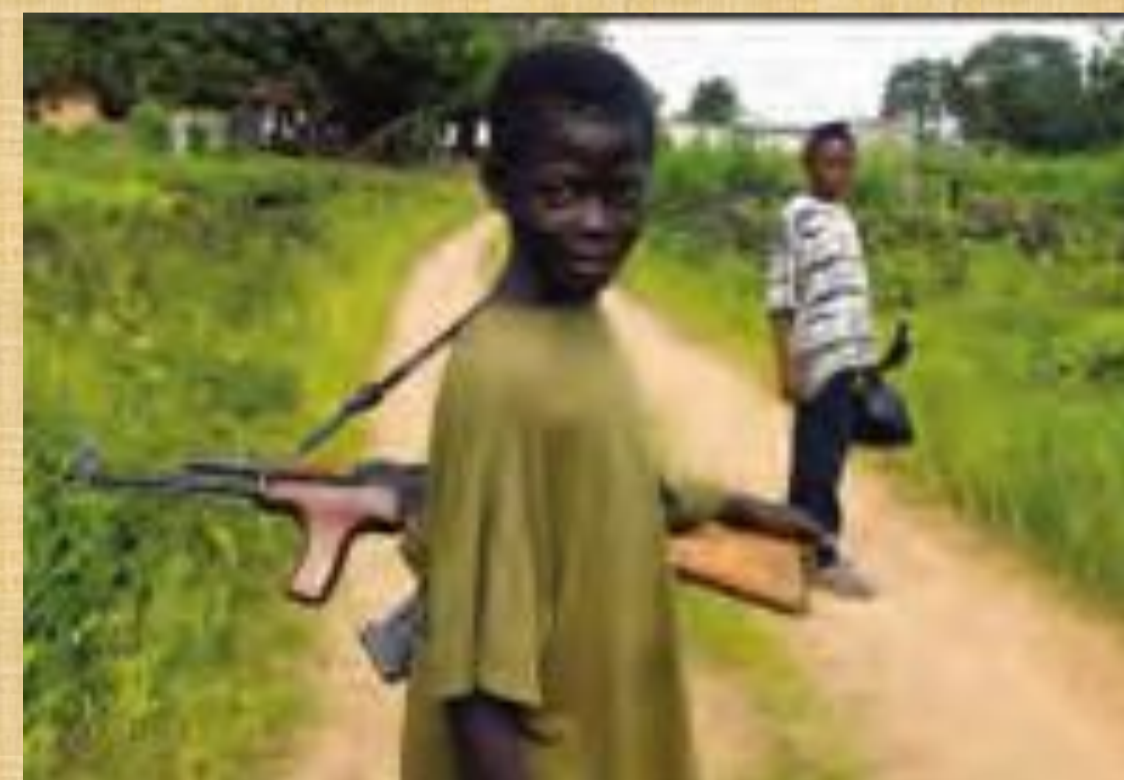
Άρθρο 25 παρ.4 Συντάγματος 2001

Εκμετάλλευση

Καταυλισμός προσφύγων της Ύψτης Αρμουςτίας του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες

Πόλεμος

Ο ΟΗΕ καταγγέλλει τη συστηματική καταπάτηση των δικαιωμάτων των γυναικών

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

→ Είναι αναγκαίο να λαμβάνουν οι πολίτες την κατάλληλη παιδεία έτσι ώστε να γνωρίζουν αρχικά και να κατανοούν στη συνέχεια, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους καθώς και τη σύνδεση μεταξύ τους.
→ Σημαντική κρίνεται και η δημιουργία συνείδησης για το ότι ένα τεράστιο τμήμα του παγκόσμιου πληθυσμού, στερείται τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και κάτι πρέπει να γίνει γι' αυτό.
→ Όλη σχεδόν η διεθνής κοινότητα υπογράφει τις διακηρύξεις και τις συμφωνίες για τα δικαιώματα, όμως αυτά καταπατώνται καθημερινά σε όλο τον κόσμο.
→ Η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παρατηρείται κυρίως στις λιγότερο αναπτυγμένες οικονομικά χώρες, όπου η υποστήριξη των ισχυρών κρατών είναι σχεδόν μηδαμινή.
→ Η λέξη «δικαιοκρατισμός» στη μικρή μας έρευνα είχε μια ιδιαίτερη χροιά (που ίσως να είχε και πολιτικές προσεγγίσεις), οπότε δεν είμαστε ακόμα σε θέση να έχουμε πλήρη άποψη γι' αυτή.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Μια κριτική και ανθρωπιστική προσέγγιση της σχέσης δικαιωμάτων-υποχρεώσεων είναι αναγκαία και είναι σημαντικό να κινηθεί η έρευνα προς αυτή την κατεύθυνση. Επίσης είναι απαραίτητη η έρευνα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Σωτηρίου Σ., Κορδοπούρη Σ., Ζαφρανίδου Α., (2023) Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Γ' Γυμνασίου
- [2] <https://www.kathimerini.gr/opinion/1017032/o-dikaiomatismos-kai-i-tyrannia-tis-meioptifias/>
- [3] <https://www.news247.gr/magazine/einai-kalos-i-kakos-o-dikaiomatismos/>